

[Justitsministeren]

oplysning, og en pligt til at oplyse den effektive rente er i de senere år gennemført i en række europæiske lande. Bl. a. er det i 1979 gennemført i Sverige, ligesom der er stillet forslag om det i Norge.

Jeg er klar over, at beregningen af den effektive rente i praksis kan være ganske kompliceret. Udarbejdelsen af tabeller, der dækker de sædvanligt forekommende former for kreditkøbsaftaler, og af vejledninger til tabellerne vil dog i væsentlig grad kunne mindske disse vanskeligheder. Man vil her kunne trække på erfaringerne fra andre lande, især fra Sverige. For at sikre, at der er den nødvendige tid til at udarbejde de nævnte tabeller og vejledninger, foreslås det, at bestemmelserne om effektiv rente først træder i kraft 15 måneder efter lovens øvrige bestemmelser.

Spørgsmålet om en fortrydelsesret for forbrugere har haft en fremtrædende plads i de senere års debat.

Med dørsalgsloven blev der således indført ufravigelige regler om fortrydelsesret ved de salgsformer, hvor behovet herfor er mest iøjnefaldende, nemlig ved dørsalg og postordresalg. Jeg mener ikke, at der ved almindelige kreditkøb er tilstrækkelig grund til at indføre ufravigelige regler om fortrydelsesret. Ved kreditkøb kan køberen imidlertid lettere komme til at foretage mindre velovervejede køb, fordi han ikke straks skal betale hele købesummen. Det kan derfor være rimeligt at give køberen fortrydelsesret, medmindre sælgeren og køberen har aftalt, at der ikke er fortrydelsesret. Der er derfor i lovforslaget medtaget en bestemmelse om, at køberen i forbrugerkøb, medmindre andet er aftalt, har ret til at fortryde købet på visse nærmere angivne betingelser.

En anden væsentlig nydannelse er de regler, der har til formål at beskytte køberne i situationer, hvor kreditten i realiteten ydes af en anden end sælgeren, f. eks. fordi sælgeren overdrager sin fordring på køberen til et pengeinstitut, eller fordi finansieringen er sket ved, at en kontoorganisation eller et pengeinstitut efter aftale med sælgeren yder køberen lån til betaling af købesummen. I sådanne tilfælde er der behov for at sikre forbrugernes retsstilling over for kreditor, og lovforslaget indeholder derfor nogle bestemmelser, som i visse henseender giver forbru-

geren samme retsstilling over for kreditor som over for sælgeren.

Reglerne om køb med ejendomsforbehold er søgt udformet på en sådan måde, at disse køb får et mere hensigtsmæssigt område end hidtil. Da køb med ejendomsforbehold må anses for uegnet ved genstande af mindre værdi, vil der efter lovforslaget kun kunne tages ejendomsforbehold, hvis kreditkøbspriisen overstiger 500 kr. Endvidere skal forbudet i retsplejelovens § 509 imod, at der gøres udlæg i aktiver, der er nødvendige til opretholdelse af et beskedent hjem for skyldneren, omfatte også tilbagetagelse af genstande solgt med ejendomsforbehold. Salg med ejendomsforbehold til forbrugere bør i øvrigt søges begrænset til ting, som bevarer deres værdi i et sådant omfang, at sælgeren, når han sørger for en rimelig udbetaling og en passende afdragsordning, kan opnå fuld dækning for sit krav ved tilbagetagelse af det solgte. Hvis det solgte er af en sådan art, at sælgeren ikke kan være interesseret i at tage det tilbage, virker ejendomsforbeholdet snarere som et pressionsmiddel over for køberen, og der kan derfor være et vist behov for at beskytte forbrugerne i denne situation. Desuden kan det for køberen ofte virke urimeligt hårdt, at han fortsat skal betale, efter at det solgte er taget fra ham. Kreditor i et forbrugerkøb kan derfor efter lovforslaget alene søge sig fyldestgjort ved at tage det solgte tilbage og kan – selv om det solgte er mindre værd end kreditors krav – som hovedregel ikke kræve resten betalt af forbrugeren. Kreditor kan sikre sig mod tab ved kun at sælge ting med ejendomsforbehold, som egner sig til denne salgsform, samt ved at fastsætte udbetalingen og betalingsbestemmelserne på en sådan måde, at ejendomsforbeholdet giver ham en rimelig sikkerhed i det solgte.

I denne som i de tidligere gennemførte love om civilretlig forbrugerbeskyttelse er det et væsentligt spørgsmål, hvilken kreds af købere der skal nyde godt af beskyttelsesreglerne. På dette punkt svarer lovforslaget til de tidligere love, dvs. at de særlige beskyttelsesregler kun gælder for private forbrugere, ikke for erhvervsdrivende. Dette er ikke udtryk for den opfattelse, at erhvervsdrivende ikke har noget beskyttelsesbehov. Som fremhævet af kreditkøbsudvalget har navnlig mindre erhvervsdrivende i visse situationer et næsten lige så stort behov for beskyttelse